

Kvalitetsutveckling i tandvården med hjälp av SKaPa

Artikeln är hämtad ur SKaPa Årsrapport 2014

SKaPa innehåller individbaserade uppgifter om karies och parodontit, insatta åtgärder och resultatet av tandvårdens insatser. Ett grundläggande syfte med kvalitetsregister är att de resultat som redovisas ska kunna ligga till grund för förbättringar inom vården. Att omsätta resultat till ett systematiskt förbättringsarbete är dock en process som, bortsett tandvårdens professionella kunskaper, även kräver förbättringskunskaper.

Vårdutveckling i praktiken 2013–2014

Under 2013–2014 arbetade SKaPa med ett vårdutvecklingsprojekt med stöd av registerdata. Projektet drevs i samverkan med Qulturum, Landstinget i Jönköpings län och finansierades med medel från Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. Projektet innebar att nio tandkliniker från tre landstingsorganisationer, erbjöds att systematiskt arbeta med förbättringsarbete utifrån den egna klinikers förbättringsbehov. SKaPa och Qulturum arbetade successivt fram en modell för systematiskt förbättringsarbete. SKaPa tillhandahöll data enligt respektive kliniks önskemål och frågeställningar och handledning under arbetets gång. Hela projektarbetet avslutades med ett seminarium med erfarenhetsutbyte mellan de deltagande klinikerna och projektledningen. De flesta klinikerna hade genomfört eller arbetade med förbättringsprojekt. Det samlade intrycket var då att projektet resulterat i att tandklinikerna haft god hjälp av arbetsmodellen och att det hade varit värdefullt att arbeta med kvalitetsförbättring. De deltagande klinikerna arbetade bland annat med:

- "Bättre omhändertagande av patienter med parodontit"
  - bedömning, rutiner och vårdprogram.
- "Hur tar vi hand om våra patienter med parodontit?"
  - riskbedömning och arbetsfördelning.
- "Tandhälsan hos unga vuxna"
  - rutiner och vårdprogram för kariesprofylax hos unga vuxna.
- "Minskad kariesincidens i åldersgruppen 40–59 år"
  - att genom klinikbunden fluorprofylax och motiverade samtal minska förekomsten av karies.

Under 2014 gjordes en uppföljning med besök av projektledningen hos de deltagande tandklinikerna, som arbetat vidare med sina projekt. Syftet med klinikbesöken var dels att komplettera med uppföljande registerdata vid behov, dels också att genom diskussioner och en enkät utvärdera vad projektet inneburit. Tandläkarna, tandhygienisterna och tandsköterskorna som deltagit i projektet fick möjlighet att besvara enkäten. I och med att enkäten i de flesta fall besvarades under projektledningens besök på kliniken blev svarsfrekvensen hög. Enkäten besvarades anonymt.

Samtliga svarande ansåg att projektet inneburit något positivt. På frågan "Kommer ni att fortsätta med projektet på kliniken?" angav 90 procent av de svarade att förbättringsarbetet skulle fortsätta. Tre fjärdedelar av de svarande angav att projektet hade lett till förändringar på kliniken. På frågan "Hur var det att jobba med mallarna?" svarade 95 procent av de tillfrågade att det gick mycket eller ganska bra.

Nya vårdutvecklingsprojekt 2015–2016

Mot den beskrivna bakgrunden beslutade SKaPa att år 2014, i samarbete med Region Jönköpings län (Qulturum) och Registercentrum Sydost, inleda ett nytt vårdutvecklingsprojekt under två år, denna gång tillsammans med tio nya tandkliniker. Tre folktandvårdskliniker i vardera Landstinget i Kalmar, Region Östergötland och Region Örebro län, deltar. Praktikertjänst deltar med en mottagning. Från de tre folktandvårdsorganisationerna deltar även verksamhetsutvecklare på central nivå. Syftet är att deltagarna med hjälp av projektet ska bli förtrodda med den arbetsmodell som tagits fram i den tidigare projektomgången så att de kan använda den i framtida förbättringsarbeten. Metoden har sedan föregående projekt förbättrats bl. a. genom en mer omfattande introduktion och modellen har beskrivits i en skriftlig manual för systematiskt förbättringsarbete, som tagits fram i samarbete mellan SKaPa och Qulturum

De deltagande klinikerna kommer under 2015–2016 bland annat att arbeta med följande områden:

- Bättre omhändertagande av patienter med parodontit
- Minskad förekomst av kariesrisk hos sexåringar
- Bättre riskbedömningar

I denna omgång vårdutvecklingsprojekt har vi förbättrat möjligheten till kunskapsöverföring mellan de deltagande klinikerna. De kommer under projektets gång att på en gemensam webbplats kunna följa varandras arbeten och därmed lära av varandra. Vi kommer också tidigt i projekten att ha gemensamma telefonmöten där klinikerna inom en organisation får möjlighet att gemensamt diskutera sina projekt och därmed dra lärdom av varandra.Handledning i klinikernas förbättringsarbete med platsbesök och telefonseminarier ges av tandläkare och verksamhetsanalytiker från SKaPa och utvecklingsledare från Qulturum och Registercentrum Sydost.

Manualen ska tryckas upp

I de nya förbättringsprojekten testas den nya manualen. Efter eventuell ytterligare revidering skall den kortfattade manualen för förbättringsarbete tryckas upp för att fler kliniker själva med hjälp av registerdata ska kunna driva förbättringsarbete. Vi strävar efter att manualen ska bli så lättförståelig och självinstruerande att den kan användas generellt i tandvården för förbättringsarbete.